

INSTRUKCJA BHP
przy użytkowaniu drabin

Zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy drabiny zaliczone zostały do sprzętu do tymczasowej pracy na wysokości, podobnie jak i rusztowania. Drabiny, podlegają eksploatacyjnym wymaganiom takim samym, jak użytkowane maszyny.

UWAGI OGÓLNE

1. Pracownik winien się legitymować przeszkoleniem:
  - a. wstępnym, ogólnym i instruktażem stanowiskowym bhp,
  - b. w zakresie ochrony ppoż.,
  - c. mający zezwolenie na wykonywanie tej pracy od bezpośredniego przełożonego.
2. Dobrym stanem zdrowia potwierdzonym zaświadczeniem lekarza medycyny pracy.
3. Ubrany w odzież roboczą, która winna być, dopasowana, bez luźno zwisających elementów oraz być wyposażony w środki ochron osobistych w zależności od wykonywanej pracy.

UWAGI DO DRABIN

1. Do pracy na wysokości mogą być wykorzystywane drabiny jako stanowiska robocze jedynie w warunkach, w których zastosowanie innego, bardziej bezpiecznego sprzętu roboczego nie jest uzasadnione z powodu niskiego poziomu ryzyka i krótkotrwałego czasu pracy albo istniejących okoliczności, których pracodawca nie może zmienić.
2. Drabiny mogą być wykorzystywane przy prowadzeniu robót budowlanych na otwartych przestrzeniach, jak również w obiektach budowlanych, np. podczas: robót ziemnych jako jedna ze stosowanych dróg komunikacyjnych, prac wykończeniowych, np. instalacyjnych, malarskich itp.
3. Jeżeli tymczasowa praca na wysokości nie może być wykonana w sposób bezpieczny i zgodnie z zasadami bezpieczeństwa pracy z odpowiedniej powierzchni, wówczas dopuszcza się stosowanie drabin, które powinny zapewnić bezpieczne warunki pracy.
4. Rodzaj i parametry zastosowanych drabin muszą być dostosowane do charakteru wykonywanej pracy, dających się przewidzieć obciążeń oraz zapewniać bezpieczne przemieszczanie się pracowników.
5. Praca na drabinach powinna być wykonywana tylko wtedy, gdy warunki pogodowe nie zagrażają bezpieczeństwu i zdrowiu pracowników.
6. Przed podjęciem decyzji o zastosowaniu drabin jako sprzętu do tymczasowej pracy w budownictwie pracodawca powinien dokonać oceny ryzyka, która potwierdzi prawidłowość zastosowania drabin, a nie innego sprzętu.
7. Od 1 maja 2004 r. nowe kupowane drabiny stosowane w zakładach pracy oraz w budownictwie powinny spełniać wymagania Polskich Norm.

WYMAGANIA WOBEC DRABIN:

1. Muszą być one tak ustawione, aby zapewnić ich stateczność w trakcie użytkowania.
2. Przenośne drabiny muszą opierać się na stabilnym, trwałym, posiadającym odpowiednie wymiary, nieruchomym podłożu w taki sposób, aby szczeble pozostawały w pozycji poziomej oraz były zabezpieczone przed przemieszczaniem, zanim będą użytkowane.
3. Zawieszane drabiny muszą być zaczepione w bezpieczny sposób, tak aby zapobiec, z wyjątkiem drabin linowych, ich przemieszczaniu lub bujaniu.
4. Drabiny używane jako środki dostępu muszą być dostatecznie długie, tak aby wystarczająco wystawały ponad platformę dostępu, chyba że zostały zastosowane inne środki zapewniające pewne uchwycenie poręczy.
5. Drabiny wieloczęściowe łączone lub wysuwane muszą być używane w taki sposób, aby zapobiec przemieszczaniu się ich różnych części względem siebie.
6. Drabiny przejezdne przed ich użyciem muszą być pewnie unieruchomione.
7. Drabiny muszą być używane w taki sposób, aby przez cały czas była zapewniona możliwość bezpiecznego uchwycenia poręczy i wsparcia pracowników.
8. Jeśli ładunek ma zostać ręcznie przeniesiony na drabinie, nie może to przeszkadzać pracownikowi w bezpiecznym trzymaniu się poręczy.
9. Przenośne drabiny muszą być zabezpieczone przed przemieszczaniem się w trakcie ich użytkowania za pomocą urządzeń przeciwpoślizgowych przy górnych lub dolnych końcach podłużnic albo poprzez inne rozwiązania o równoważnej skuteczności.

PRZY UŻYCIU DRABIN PRZENOŚNYCH NIEDOPUSZCZALNE JEST W SZCZEGÓLNOŚCI:

1. Stosowanie drabin uszkodzonych.
2. Stosowanie drabiny jako drogi stałego transportu, a także do przenoszenia ciężarów o masie powyżej 10kg.
3. Używanie drabiny niezgodnie z przeznaczeniem.

4. Używanie drabiny rozstawnej jako przystawnej.
5. Ustawianie drabiny na niestabilnym podłożu.
6. Opieranie drabiny przystawnej o śliskie płaszczyzny, o obiekty lekkie lub wywrotne albo o stosy materiałów niezapewniające stabilności drabiny.
7. Stawianie drabiny przed zamkniętymi drzwiami, jeżeli nie są one zamknięte na klucz od strony ustawianej drabiny.
8. Ustawianie drabin w bezpośrednim sąsiedztwie maszyn i innych urządzeń – w sposób stwarzający zagrożenia dla pracowników używających drabiny.
9. Wchodzenie i schodzenie z drabiny plecami do niej.
10. Przenoszenie drabiny o długości powyżej 4m przez jedną osobę.

ZASADY UŻYTKOWANIA DRABIN

1. Drabiny przystawne powinny wystawać ponad powierzchnię, na którą prowadzą, co najmniej 0,75m, a kąt ich nachylenia powinien wynosić od 65° do 75°.
2. Nigdy nie używaj drabiny drewnianej sporządzonej we własnym zakresie z rozciętych na pół żerdzi, tego typu surowiec, to mało wytrzymałe i łamliwe drewno.
3. Nie posługuj się drabiną drewnianą ze szczelami przybitymi do podłużnic, szczelki muszą być wpuszczane w otwory wycięte w podłużnicach – w odstępach około 30cm.
4. Nie maluj drabin drewnianych farbą kryjącą, farba taka niepotrzebnie osłania ewentualne uszkodzenia drabiny, które mogą okazać się niebezpieczne przy użytkowaniu.
5. Oba segmenty drabiny rozstawnej powinny być zabezpieczone przed rozsunięciem łańcuchem lub w inny trwały sposób.
6. Wchodź lub schodź po drabinie twarzą do szczelki, nigdy tyłem.
7. Przy pracy na wysokości, np. w trakcie robót dekarских trzeba stosować dodatkowy sprzęt chroniący przed upadkiem.

KONTROLA UŻYTKOWANYCH DRABIN

1. Stan techniczny drabin użytkowanych w zakładach pracy powinien być systematycznie oceniany przez pracodawcę.
2. W przypadku zakupu używanej drabiny, gdy bezpieczne jej użytkowanie jest uzależnione od warunków pracy, powinna być ona przed rozpoczęciem eksploatacji poddana kontroli wstępnej.
3. Kontroli drabin powinny dokonywać osoby upoważnione przez pracodawcę i posiadające odpowiednie kwalifikacje.
4. Drabiny narażone na działanie warunków powodujących pogorszenie ich stanu technicznego powinny być poddane okresowej kontroli przez osoby upoważnione przez pracodawcę i posiadające odpowiednie kwalifikacje.
5. Wyniki wszystkich wymienionych kontroli pracodawca powinien rejestrować i przechowywać przez okres 5 lat od dnia zakończenia tych kontroli.

POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH AWARYJNYCH

W razie zauważenia usterek lub jakichkolwiek zagrożeń na stanowisku należy je natychmiast zgłosić bezpośrednio przełożonemu by zostały natychmiast usunięte. Do pracy można przystąpić ponownie dopiero po ich usunięciu i ponownym sprawdzeniu pracy urządzenia.

W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU NALEŻY

- ostrzec osoby znajdujące się w obrębie zagrożenia,
- wyłączyć zasilanie budynku w energię elektryczną i odciąć dopływ gazu,
- zaalarmować straż pożarną,
- powiadomić przełożonych o pożarze,
- podjąć decyzję o ewakuacji ludzi,
- przystąpić do prowadzenia akcji gaśniczej za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego.

W PRZYPADKU ZAISTNIENIA WYPADKU

- zabezpieczyć miejsce wypadku,
- udzielić poszkodowanemu pierwszej pomocy,
- w razie potrzeby wezwać pomoc lekarską,
- powiadomić przełożonych.

UWAGA

1. W razie wątpliwości co do zachowania warunków bezpieczeństwa pracy pracownik ma prawo przerwać pracę i zwrócić się do przełożonego o wyjaśnienie sytuacji.
2. W przypadku znalezienia się wobec bezpośredniego niebezpieczeństwa ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy. Pracownik w omawianej sytuacji zachowuje prawo do wynagrodzenia, nie może jednak odmówić podjęcia innej, równorzędnej pracy, gdy usunięcie zagrożenia przy poprzednio wykonywanej pracy nie jest możliwe.

Zatwierdził

.....